

OTIEB

in die
P. 7. 2. 1. 1.

DICTA GRAE

CIÆ SAPIENTVM,

Interprete Erasmo Rote-
rodamo.

EADEM PER AV-

sonium cum Scholijs

Erasmi.

Item.

MIAMI PUBLIANI CVM SCHOLIIS

eiusdem, denuò auctis & res
cognitis.

NORIBERGÆ.

In Officina Typographica

Vlrici Neuberi.

M. D. LXXI.

CELEBRIA DICTA SAPI-
entum è Græcis, ut habeantur, à
nescio quo Græculo collecta, Eras-
mo interprete.

PERIANDRI CORINTHII.

Omni*bus* placeto Bona res quies.
Periculosa temeritas.
Semper uoluptates sunt mortales, honores autē immortales.
Amicis aduersa fortuna utentibus idem esto.
Lucrum turpe res pessima.
Quicquid promiseris facito.
Infortunium tuum celato, ne uoluptate afficias inimicos.
Veritati adhereto. Age quæ iusta sunt.
Violentiam oderis. Principibus cede.
Voluptati tempera. A iureiurando abstine.
Pi etatem sectare. Laudato honesta.
A uitijs abstine. Beneficium repende.
Supplicibus misericors esto. Liberos institue.
Sapientum utere consuetudine. Litem oderis.
Bonos in precio habeto. Audi quæ ad te pertinent.
Probrum fugito. Responde in tempore.
Ea facito, quorum non possit pœnitere.
Ne cui inuideas. Oculos moderare.
Quod iustum est imitare. Bene meritos honora.
Spem foue. Calumniam oderis. Affabilis esto.
Cum erraris, muta consilium. Diutinam amicitiam custodi,
Omni*bus* teipsum præbe. Concordiam sectare.
Magistratus metue. Ne loquaris ad gratiam.

Ne

DICTA SAPIENTVM.

Ne tempori credideris.	Teipsum ne negligas.
Seniorem reuerere.	Mortem oppete pro patria.
Ne quauis de re doleas.	Ex ingenuis liberos crea.
Sperato tanquam mortalis.	Parcito tanquam immortalis.
Ne efferraris gloria.	Arcanum cæla.
Cede magnis.	Oportunitatem expectato.
Mortalia cogita.	Largire cum utilitate.
Ne prior iniuriam facias.	Dolorem fuge.
Mortuum ne rideto.	Amicis utere.
Consule inculpate.	Delecta amicos.

EIVSDEM Periandri, ex Ausonio, Carmine Phaleucio,
atq; in his extrema sententia semper est gemina,
& disticho deprehenditur.

Nunquam discrepat utile à decoro.

Id est, nihil utile, quod non honestum.

Plus est sollicitus magis beatus.

Id est, quo quisq; ditior, hoc magis sollicitus uiuit.

Mortem optare malum, timere peius.

Miser est, qui tædio uitæ mortem optat, sed miserior, qui
semper timet mortem.

Faxis ut libeat, quod est necesse.

Quod est necesse facere, fac ut libenter facias.

Multis terribilis, caueto multos.

Quem multi timent, is ut multos timeat necesse est.

Si fortuna iuuat, caueto tolli.

Ne extollaris fortune prosperitate.

A 2 S

DICTA

Si fortuna tonat, caueo mergi.

In rebus aduersis ne frangaris animo.

BIANTIS, è Græca collectione.

In speculo teipsum contemplare, & si formosus appareas bis, age quæ deceant formam: sin deformis, quod in facie minus est, id morum pensato pulchritudine.

De numine ne male loquere, quid sit autem ausculta.

Audito multa, loquere pauca. Prius intellige, & deinde ad opus accede. Ne ob diuitias laudaris uirum indignum.

Persuasione cape, non ui. Compara in adolescentia quidem molestiam, in senectute uerò sapientiam.

EIVSDEM ex Ausonio, carmine Heroico.

Quænam summa boni? mēs quæ sibi cōscia recti.

Id est, quid optimum? Animus sibi bene conscius.

Pernities homini quæ maxima? solus homo alter

Id est, homini maxima pernities est ab homine.

Quis diues? qui nil cupiat, quis pauper? auarus.

Diues est, nō qui multa possidet, sed qui sua sorte contentus est. Auarus omnis pauper est, qui quod habet, non habet.

Quæ dos matronis pulcherrima? uita pudica.

Mulier etiam indotata satis dotata est: si casta est.

Quæ casta est? de qua mentiri fama ueretur.

Casta non est, de qua fama turpiter loquitur.

Quod prudentis opus? cum possit, nolle nocere.

Quid stulti proprium? non posse & uelle nocere.

Proprium prudentis est, etiam cum possit, nolle tamen ulcisci.

Malus, etiam cum non possit, optat tamen ledere.

Pitaci

'SAPIENTVM.

PITACI MYTILENAEI, ex Græco.

Quæ facturus es, ea ne prædixeris: Frustratus enim video
beris. Deposita redde. A familiaribus in minutis rebus
Lesus feras. Amico ne maledixeris.

Inimicum ne putes amicum. Vxori dominare.

Quæ feceris parentibus, eadem à liberis expecta.

Desidiosus ne esto. Inter amicos ne fueris iudex.

Ne contende cum parentibus, etiamsi iusta dixeris.

Ne geras imperium, priusquam parere didiceris.

Infortunatum ne irriseris. Ne lingua præcurrat mentem.

Quæ fieri non possunt, caue concupiscas.

Ne festinatis loqui. Legibus pare.

Nosce te ipsum. Ne quid nimis.

Ante omnia uenerare numen. Parentes reuerere.

Audito libenter. Voluptatem coerce.

Inimicitiam solue. Vxorem ducito ex equalibus,

Ne si ex ditioribus duxeris, domines tibi pares, non affines.

EIVSDEM ex Ausonio,

Carmine iambico Trimetro.

Loqui ignorabit, qui tacere nescit.

Eiusdem est artis rectè tacere, & rectè loqui.

Bono probari malo, quàm multis malis.

Non refert quàm multi laudent te sed quales, Nam ab imo
probis laudari, uituperari est.

Demens superbis inuidet foelicibus.

Stulticia est cruciari foelicitate malorum, quasi in uul-
garibus bonis sit sita foelicitas.

A 3

Demens

DICTA

Demens dolorem ridet infœlicium.

Aequè stultum est gaudere calamitate malorum, quasi non & ante fuerint infœlices.

Pareto legi, quisquis legem sanxeris.

Quod alijs præscripseris, ipse seruato.

Plureis amicos re secunda compares.

Prospera fortuna conciliat multos amicos.

Paucos amicos rebus aduersis probes.

Sed restante fortuna, pauci manent, sed sinceri.

CLEOBULI LINDII.

Ne sis unquam elatus.

Domus curam age.

Libros euolue.

Liberos charissimos tibi erudè

Iustè iudicato.

Bonis benefacito.

A maledicentia temperato.

Suspicionem abiçito.

Parentes patientia uince.

Beneficij accepti memento.

Inferiorem ne reiicias.

Aliena ne concupiscas.

Ne teipsum præcipites in discrimen.

Res amici diligas, & perinde serues ut tuas.

Quod oderis, alteri ne feceris.

Ne cui miniteris, est enim muliebre.

Citius ad infortunatos quàm fortuna os proficiscere.

Lapis auri index, aurum hominis.

Voto nihil preciosius.

Mendax calumnia uitam corrumpit.

Mendaces odit quisquis prudens ac sapiens.

EIVSDEM EX AVSONIO.

Carmine Asclepiadco.

Quam

SAPIENTVM.

Quanto plus liceat, tam libeat minus.

Quo potentior es, hoc magis caue, ne quid pecces: & quo plus tibi permittunt homines ob principatum, hoc ipse minus permittas tibi.

Fortunæ inuidia est immeritus miser.

Cum bonis male est, fortunæ imputatur, cum ea sæpe non sit in culpa.

Fœlix criminibus nullus erit diu.

Fœlicitas mala parta, non est diuturna.

Ignoscas alijs multa, nihil tibi.

In alios lenis est, in teipsum seuerus.

Parcit quisq; bonis, prodere uult bonos.

Qui bonos uiros tradit in manus bonorum, is seruat, non perdit quos prodit. Quanquam suspicor legendum:

Parcit quisq; bonis, perdere uult malos.

Vt sit sensus: Qui malos ac nocentes afficit supplicio, is miseretur bonorum & innocentium, quos ab horum uolentia liberat.

Maiorum meritis gloria non datur.

Laus parentum non tribuitur posteris.

Turpis sæpe datur fama minoribus.

At probra parentum sæpe obijciuntur liberis.

CHILONIS LACEDEMONII.

Nosce teipsum.

Ne cui inuideas mortalia.

Temperantiam exerce.

Turpia fuge.

Tempori parce.

Iuste rem para. e.

Multitudini place.

Sapientia uter.

A

+

Moris

DICTA.

Moribus probatus esto.

Ne quid suspiceris.

Oderis calumnias.

Ne fueris onerosus.

EIVSDEM ex Ausonio, Carmine Choriambico, ex
Choriambis tribus, & Amphibracho.

Nolo minor me timeat, despiciatq; maior.

Sic est moderanda vitæ ratio, ut ne inferioribus sis formidini, quod est tyrannicum: nec superioribus contemptui, quod est abiectæ fortunæ.

Viue memor mortis, immemor ut sis salutis,

Sic fuge turpia, quasi hodie moriturus. Sic cura honesta studia, quasi semper uicturus. Quando hic uersus deprauatus est, suspicor ita legendum: Viue memor mortis, ut sis memor & salutis.

Tristia cuncta exuperans aut animo aut amico.

In rebus aduersis, aut amici consuetudine falle incertorem, aut animo te sustine.

Tu bene si quid facias, non meminisse fas est.

Benefacta tua prædicent alij.

Grata senectus homini, quæ parilis iuuentæ.

Florida senectus similima est adolescentiæ.

Ulla iuuentus grauior, quæ similis senectæ.

Morosa iuuentus similima est senectuti.

SOLONS ATHENIENSIS, ex Greco.

Deum cole.

Parentes reuerere.

Amicis succurre.

Nemini inuideto.

Veritatem sustineto.

Ne iurato.

Legibus pareto.

Cogita quod iustum est.

Iracundia

SAPIENTVM.

Iracundiam moderare. Virtutem laudato.

Malos odio persequitor.

EIVSDEM ex Ausonio, carmine Trochaico.

Dico tunc uitam beatam, fata cum peracta sunt.

Nemo beatus, nisi qui foeliciter obierit diem.

Par pari iugato coniunx, dissidet quod impar est.

Firmissima est amicitia, quae inter pares coijt.

Non erunt honores unquam fortuiti muneris.

Honos uerus uirtutis est premium, non munus fortunae.

Clam coarguas propinquum, sed palam laudaueris.

Amicum laudato palam, sed errantem occulte corripe.

Pulchrius multo parari, quam creari nobilem.

Clarius est nobilitas, quam ipse tuis uirtutibus tibi pararis, quam quae ex maiorum imaginibus contigit.

Certa si decreta fors est, quid cauere proderit?

Si fatum uitari non potest, quid prodest praescisse?

Sive sunt incerta cuncta, quid timere conuenit?

Si incertum: stultum est timere, quod an euenturum sit, nescias.

THALETIS MILESII, ex Graeco.

Principem honora.

Amicos probato.

Similis tui sis.

Nemini promittito.

Quod ades, boni consulito. A uitijs abstineto.

Gloriam sectare.

Vitae curam age.

Pacem dilige.

Laudatus esto apud omnes.

Susurronem ex aedibus eijce.

EX AVSONIO, uersu Pentametro.

A 5

Tum

MIMI.

Turpe quid ausurus, te sine teste time.

*Quod apud alium puderet facere, ne solus quidem ausis
facere, ueluti teipso teste.*

Vita perit, mortis gloria non moritur.

Etiam post mortem uiuit gloria benefactorum.

Quod facturus eris, dicere sustuleris.

Sile, si quid est in animo facere, ne quis impediatur.

Crux est, si metuas uincere quod nequeas.

Auget sibi molestiam, qui timet quod uitari non potest.

Cum uerè obiurgas, sic inimice iuuas.

Præstat uerè carpi ab inimico, quàm falso laudari ab amico.

Nil nimium, satis est, & ne sit hoc nimium.

Ne quid nimis, nam modus omnibus in rebus est optimus.

SEQVUNTUR MIMI PUBLIANI,

ab Erasmo castigati & elucidati.

Erasmus Roterodamus Lectori S.D.

IN hos deprauatissimè scriptos reperi Commētariolos, lon-
gè prodigiosiores, quàm in Catonem, qui neq; cœlum neq;
terram attingerent, & tamen accuratissimè depictos, ceu
rem sacram. O seculum illud infoelix. Sunt pleriq; Senarū
Iambici, si quod diuersum genus inciderit, annotabimus. Cæ-
terum qui scire uolet, à quàm portentosis mendis hos Mimos
uindicauerimus, is conferat cum ijs, quos ante nostram edis-
tionem habebant uulgari codices. Vale Lector, & frueri.

ALienum est omne quicquid optando euenit.
*Sensus est: Id quod nostro studio paratur, uerè nostrum
est*

PUBLIANI.

Est. Quod uotis contingit: alienum est, nempe quod fortuna
possit eripere.

Ab alio expectes, alteri quod feceris.

Qualis fueris in alios, tales alij futuri sunt in te.

Animus uereri qui scit, scit tutò aggredi.

Qui intelligit periculum, is nouit cauere periculum. **Teo**
meritas autem periculose rem aggreditur, quia nescit timere.

Auxilia humilia firma consensus facit.

Concordia fortia facit, etiam quæ sunt imbecillia, contra
discordia maximas opes debilitat.

Amor animi arbitrio sumitur, non ponitur.

Nobis in manu est non incipere amare, ubi coeperis, iam
illi seruus es, nec potes excutere cum uelis.

Aut amat, aut odit mulier, nihil est tertium.

Mulier nimis est uehemens in utranq; partem, animal
affectibus obnoxium. Quanquam huiusmodi uiros etiam non
paucos reperias, nimis in utranq; partem uehementes.

Ad tristem partem strenuè suspicito.

Qui parum sunt foelices, magis laborant suspitione.

Vel sic: Suspicio plerunq; uergit in partem deteriorem.

Strenua hic eitam ac propensam significat.

Ames parentem, si æquus est, si aliter: feras.

Bonum parentem ama, difficilem tolera: uel ob hoc, quod
pater est. Aequus dixit pro commodo et humano.

Aspicere oportet, quod possis deperdere.

Serua quod nolis perire. Oculus autem, hoc est, præsentia
domini optimus rei custos.

Amici uitia si feras, facis tua. Tibi

M I M I

Tibi imputabitur, quicquid peccet amicus, cū non admoneas.
Aliena homini ingenuo acerba est seruitus.

Durum est seruire ei, qui liber sit natus.

Absentem lædit, cum ebrio qui litigat.

*Mens enim ebrij non adest, cum qua loquendum est, itaq;
 perinde est ac si non adesset ipse.*

Amans iratus multa mentitur sibi.

Multa enim constituit in animo, quæ non prestat postea:

Ego ne illam, quæ in, equæ illum?

Auarus ipse miseriæ causa est suæ.

Nam sua sponte, & uolens pauper est.

Amans quid cupiat scit, quid sapiat non uidet.

*Amans sine iudicio cupit, nec expendit salubre sit an
 perniciosum, id quod cupit.*

Amans quod suspicatur uigilans, somniat.

*Qui amant, ipsi somnia fingunt, & inani spe sibi blanda
 diuntur.*

Ad calamitatem quilibet rumor ualet.

*Tristia facile sparguntur in uulgus, quæ recta sunt &
 honesta uix creduntur.*

Amor extorqueri non potest, elabi potest.

*Amor non potest subito uiq; expelli, sed paulatim potest
 elabi.*

Ab amante lachrymis redimas iracundiam.

Amans iratus lachrymis placatur.

Apertè cū est mulier, tum demū est bona.

*Fucatum & fraudulentum est animal mulier, eoq; mi-
 nimè*

P V B L I A N I.

nimè noxia, cum palam est mala. Indicat hic nullam esse bonam.

Auarum facile capias, ubi non sis idem.

Auarum non potest ferre auarus. Facile falles auarum, nisi sis idem quod ille est, auarus ut ipse.

Amare & sapere uix Deo conceditur.

Non est eiusdem, amare & sanæ mentis esse.

Auarus, nisi cum moritur, nil rectè facit.

Etenim cum moritur, tum demum permittit alios suis opibus frui.

Astute dum celatur, se ætas indicat.

Senectus celari non potest Nisi fortè sic legendum est.

Astu crimen celatur, ætas indicat. Tèpus enim aperit omnia.

Auarus damno potius, quàm sapiens dolet.

Sapiens non cruciatur damnis rerum, sed is qui magnificat pecuniam

Auaro quid mali optes? ni ut uiuat diu.

Propterea quòd miserrimè uiuat. Summum igitur malum optat auaro, qui optat diutinam uitam.

Animo dolenti nil oportet credere.

Quàm diu doles, ne quid tibi ipsi fidas. Nihil enim sanè suadet dolor. Expecta donec residat ægritudo, tum statue, quid uelis loqui aut facere.

Alienum nobis, nostrum plus alijs placet.

Suæ quæque sortis pænitet. Aliena mirantur uerbis dum taxat, cæterum si ad rem uentum sit, pauci uelint cum alijs commutare.

Amare

Amare iuueni fructus est, crimen seni.

Amor uoluptas est in iuvene, scelus in senē, non uoluptas.

Anus cum ludit, morti delicias facit.

Anum uicinam morti non decet lusus. Videtur enim mortem delectare uelle.

Amoris uulnus idem qui sanat, facit.

Desiderij uulnus sanat idem qui facit, si sui copiam faciat.

Allusit autem ad Telephi fabulam.

Ad poenitendum properat, cito qui iudicat.

Ne statim pronuncies, nā precipitati iudicij saepe penitet.

Amicos res optimæ parant, aduersæ probant.

Et hoc carmen deprauatum est, forte sic legendum:

Amicum optimæ res parant, tristes probant.

Secunda fortuna conciliat amicos: Aduersa explorat ficti, sint an ueri.

Aleator, quāto in arte est melior, tanto est nequior.

Hoc est Carmen Trochaicum. In mala re quo magis excellis, tanto sceleratior es. Veluti miles, quo melior est, hoc uir nequior.

Arcum intentio frangit, animum remissio.

Arcus frangitur, si nimium tendas, animi uires augentur exercitatione, ocio franguntur.

Bis est gratum, quod opus est, ultrò si offeras,

Beneficium precibus extortum, magnam gratiæ partem perdidit. Quod ultrò oblatum est, id bis gratum.

Beneficium dare, qui nescit, iniuste petit.

Non debet uti beneficijs aliorum, qui ipse nemini benefacit.

Bonum

PVBLIANI.

Bonum est fugienda aspicere alieno in malo.

*Item Plautus. Fœliciter sapit, qui alieno periculo sapit.
Quid tibi sit fugiendum, id discas non tuo malo, sed ex aliorum malis exemplum sumito.*

Beneficium accipere, libertatem uendere est.

Fœlicius est dare, quàm accipere: perdit enim libertatem, quisquis utitur alterius beneficio.

Bona nimini hora est, ut non alicui sit mala.

Nulla fortuna tã secunda est quæ nõ alicuius malo cõtingat.

Bis enim mori est, alterius arbitrio mori.

*Mortem naturalem equiore animo ferunt homines, adde-
tum grauius,*

Beneficia plura recipit, qui scit reddere.

*Ingratis nemo plura committit. Quos experimur gratos,
in hos maiora conferimus.*

Bis peccas, cum peccanti obsequia accommodas.

Nã & illum adiuuas, & te eiusdem malefacti reũ facies.

Bonus animus læsus, grauius multo irascitur.

Lenis animus cum incãdescit, uehementius commouetur.

Bona mors est hominis, uitę quæ extinguit mala.

*Miseris mors est optanda quoq; ut quæ finem adferat
malorum.*

Beneficium dando accepit, qui digno dedit.

*Hunc uersum nominatim citat A. Gell: inter Mimos P. B.
Blandicia, non imperio, fit dulcis Venus.*

*Iucundum est, cum ex animo quis redamatur, non cum
extorquetur mulieris obsequium.*

Bonus

M I M I.

Bonus amicus, nunquam erranti obsequium acs
commodat.

Qui probus est, ipse nunquam alteri peccanti assentitur.

Beneficium dedisse qui dicit, petit.

Commemoratio beneficij dati, est reposcentis gratiam.

Coniunctio animi maxima est cognatio.

*Arctius alligat mutua beneuolentia, quàm affinitas san-
guinis. Forte uersus hic ita legendus.*

Beneuolus animus maxima est cognatio.

*Nam & hoc modo carmen constat, & in hac litera, nemo
pe B, reperiatur.*

Beneficium sæpe dare, docere est reddere.

*Qui sæpius bene meretur de aliquo, is prouocat ad gratia
tudinem, quadam pertinacia benefaciendi.*

Bonitatis uerba imitari, maior malicia est.

Qui malus est, & bene loquitur, is plus quàm malus est.

Bona opinio animi, tutior quàm pecunia est.

Tutius est habere bonam famam, quàm diuitias.

Bonum, tamen si supprimitur, non extinguitur.

Veritas et iustitia premi potest ad tēpus, sed emergit postea.

Bis uincit, qui se uincit in uictoria.

*Qui moderatè utitur uictoria, bis uincit, primum hostem,
deinde animum.*

Benignus etiam dandi causam cogitat.

*Qui liberalis est, non expectat ut rogetur, sed ultrò quæ-
ritat occasionem largiendi.*

Bis interimitur, qui suis armis perit.

Magis

PUBLIANI.

Magis dolet nobis calamitas, cuius ipsi ministrauimus occasi-
onem. Veluti si quis hominem euehat ad magistratum, quo
postea subvertatur.

Bene dormit, qui non sentit quàm male dormiat.

Cum abest sensus mali, nihil est mali. Veluti si quis alto
somno obrutus, non sentiat incommoditatem strati.

Bonorum crimen, est officiosus miser.

Si calamitosus est qui rectè uiuit, hoc imputatur uirtuti,
cui dicunt aduersari fortunam.

Bona fama in tenebris propriū splendorē obtinet.

Decus rectè factorum non potest obscurari. Lucet enim in
ipso pectore, si non respondet opinio populi.

Bene cogitata si excidunt, non occidunt.

Quod rectè prospexeris, etiam si ad tempus excidit ani-
mo, tamen non omnino perit.

Bene perdit nummos, iudici cum dat nocens.

Qui corrumpit iudicem pecunia, cum sit nocens, perdit
eam, sed suo bono, proinde bene perdit.

Bonis nocet, quisquis pepercerit malis.

Fit iniuria bonis, cum impunitas datur malis, Pauciores
enim boni futuri sunt, si liceat impune malos esse.

Bono iusticiæ proxima est seueritas.

Seueritas enim est iustitia rigidior & exactior, uergens
tamen ad inclementiam.

Bonum apud uirum cito moritur iracundia.

Apud malos uiros, ira tardissimè senescit, apud bonos cito

B Bona

Bona turpitudine est. quæ periculum indicat.

Aut sic: Quæ periculum uindicat. Satius est pudere, quam pigere. Pudor uilis est, per quem arcemur ab his quæ periculose fecerimus.

Bona comparat præsidia misericordia.

In alios misericors, meretur ut in se fauentes sint alij, si quid inciderit infortunij.

Bonarum rerum consuetudo pessima est.

Vilescit quod consuetum esse coeperit. Bonis rebus nihil debet esse charius. Charum est autem quod rarum est.

Beneficium dignis ubi das, omnes obligas.

Virtuti enim datur, nõ homini, Et tuo beneficio bonus in cæteros omnes utitur.

Crudelis in re aduersa est obiurgatio.

Consoladus est amicus, non obiurgandus in rebus afflictis.

Cauendi nulla est dimittenda occasio.

Nunquam satis caueris. Aliquando nocendi est omittenda occasio, cauendi nunquam.

Cui semper dederis, ubi neges rapere imperas.

Qui assueuerit semper accipere, is putat iam sibi deberi quod datur, adeo ut si negaris: paratus sit eripere ui. Hoc ad magnates peculi aliter attinet.

Crudelem medicum intemperans æger facit.

Ægroti intemperantia facit, ut medicus cogatur ad duriora remedia descendere, nempe sectionem, aut uisionem et similia.

Cuius mortem amici expectant, uitam oderunt.

Et uita sit inuisa oportet, cuius amici mortem optant.

Cum

PUBLIANI.

Cum inimico nemo in gratiam tutò redit.

Non est statim fidendū inimico. Facile dissoluitur beneuolentia, at nō facile sarcitur. Et ira omnium tardissime senescit. Citius uenit periculum cum contemnitur.

Magis nocet periculum his qui negligūt, quàm qui cauent. Casta apud uirum matrona parendo imperat.

Pudica uxor hoc imperat obsequio suo, ut quicquid uelit faciat maritus, et magis impetrat cū obsequitur, quàm cū exigit.

Cito ignominia fit superbi gloria.

Arrogantiam semper sequitur infamia. Et qui insolenter utitur gloria, incidit in ignominiam.

Consilio melius uincas, quàm iracundia.

Ira præceptus est, prudentia sedata. Hac citius efficies quæ uoles, quàm uolentia & ferocitate.

Cuius dolori remedium est patientia.

Omnis dolor lenitur patientia. Alia alijs malis sunt remedia, ac patientia commune est malorum omnium lenimentum.

Cum uitia profunt, peccat qui rectè facit.

Cum expedit esse malus, tum nocet esse bonus. Et cum premium est malefactoris, tum benefactoris pœna est.

Contemni est grauius, quàm stultitia percuti.

Satius est contemni ob uirtutem, quàm stultum quid agere.

Comes facundus in uia pro uehiculo est.

Et hic uersus citatur ab Aul. Gellio. Iucundus cōfabulator facit ut non sentias uia tediū, perinde ac si uehiculo preris.

Cito improborum læta in perniciem adunt.

Non est diuturna malorum foelicitas.

DICTA.

Crimen relinquit uitæ, qui mortem appetit.

Videtur accusare uitam suam, qui mortem appetit.

Cui plus licet quàm par est, plus uult quàm licet.

Hunc uersiculum adscripsi ex Gellio Cui plus permittitur, quàm æquum est, is plus sibi sumit quàm oportet. Hoc conuenit in tyrannos & uxores.

Discipulus est prioris posterior dies.

Quotidiana rerum experientia reddimur prudentiores.

Damnare est obiurgare, cum auxilio est opus.

Cum amicus afflictus eget auxilio, tunc obiurgare non est officiosum, sed damnare est. Primum eximendus est calamitati, postea obiurgandus, quod sua culpa in eam inciderit.

Diu apparandum est bellum, ut uincas celerius.

Qui in aggrediendo nimium properant, aliquando tardius conficiunt. Mora in apparando, non dispendium est, sed lucrum ad negotium cito conficiendum.

Dixeris maledicta cuncta, cum ingratum homi-

Ingratitudo omnia uitia in se complectitur. Nullum igitur conuicium dici potest contumeliosius. Versus est Trochaicus.

De inimico ne loquere malum, si cogitas.

Si cogitas nocere inimico, caue loquaris male, cauebit enim ille. Stultum est igitur maledicere. Nam si amicus est, inique facis: Sin inimicus, minus illi nocebis.

Deliberare utilia, mora tutissima est.

Tutissimum est esse lentas consultationes. Nam precipitata consilia plerunq; sunt inauspicata.

Dolor

PUBLIANI.

Dolor decrescit, ubi quo crescat non habet.

Cū malū uenerit ad summū, tū necesse est, ut fiat remissius.

Dediscere flere foeminam est mendacium.

Id est, foemina nunquam hoc dediscet.

Discordia fit charior concordia.

Amantium iræ, amoris redintegratio est.

Deliberandum est diu, quod statuendum est semel.

De quo non potes nisi semel statuere, ueluti de matrimonio, de sacerdotio, de hoc deliberandum est, priusquam agrediaris.

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Ne facile credas accusanti quempiam.

Dum uita grata est, mortis conditio optima est.

Tum optimum est mori, cum adhuc dulce est uiuere.

Damnum appellādum est cum mala fama lucrum.

Lucrum cum iactura famæ, damnum est, non lucrum.

Ducis in consilio posita est uirtus militum.

Frustra sunt fortes milites, ni Ducis præsentia regantur.

Dies quod donat timeas, cito raptum uenit.

Quod subito contingit, subito soles auferre fortuna.

Dimissum quod nescitur, non amittitur.

Non est damnum, quod non sentis.

Etiam innocentes cogit mentiri dolor.

In tormētis sæpe mentiūtur et innocentes adacti cruciatui.

Etiam peccato rectè fides præstatur.

A deo seruanda est fides, ut etiam mulis in rebus aliquando præstanda sit.

Etiam celeritas in desiderio mora est.

Cupienti etiam festinatio uidetur mora.

Ex uitio alterius sapiens emendat suum.

Ex alienis erratis sapiens colligit quid sibi sit cauendum.

Et deest & superest miseris cogitatio.

Deest, qui non uident quo pacto possint mederi malis: & superest, quia intelligunt quid debuerint cauere, sed serò.

Etiam obliuisci quod scis interdum expedit.

Quaedam huiusmodi sunt, ut sint dediscenda legi poterat: quid sit, ut sit sensus: Expedit aliquoties meminisse magis quid praesens tempus & res postulet, quam tua dignitas.

Ex hominum quaestu facta fortuna est Dea,

Studium lucri facit ut fortuna credatur esse dea, quae faueat. Aut Ex quaestu, id est, quærimonia. Nam illi imputant, si quid acciderit aduersi.

Effugere cupiditatem, regnum est uincere.

Vincere auariciam aut iram, plus est quam regnum.

**Exul ubi nusquam domus est, sine sepulchro est
tanquam mortuus.**

Opinor ita legendum:

Cui nusquã domus est, sine sepulchro est mortuus.

Id est, exul, qui nusquam habet domum, perinde est, ut mortuus insepultus, aut cui non est sepulchrum.

Etiam qui faciunt, odio habent iniuriam.

Nolunt sibi fieri iniuriam, nec ij qui faciunt alijs.

Eripere telum, non dare irato decet.

Irata non est danda occasio nocendi, sed potius adimenda.

Exilium est, patriæ qui se denegat.

Id est

PUBLIANI.

Id est: Qui latet, uon uersans in Republica, is sua sponte exul est.

Etiam capillus habet umbram suam.

N l est tam minutum, quod non possit aliquid.

Eheu quam miserum est, fieri metuendo senem.

Miserrimum est consensescere metu mali, quod nondum aduenerit.

Etiam hosti est æquus, qui habet in consilio fidem.

Qui sequitur quod dicitur fides, non quod dolor, is etiam hostibus erit æquus.

Excelsis multo facilius casus nocet.

Ex alto cadentibus, periculosior est ac facilior ruina.

Ita periculosius deijcitur ex alta fortuna.

Fidem qui perdit, quo se seruet in reliquum.

Qui perdit pecuniam, habet quo se seruet, qui fidem, nihil habet quo se seruet.

Fortuna cum blanditur, captatum uenit.

Insidiatur fortuna dum blanda est: Ita tum maxime habenda est suspecta, cum maxime prospera est.

Fortuna citius reperias, quam retineas.

Difficilimum est retinere fortunam, ne mutetur. Et maior uirtus est tueri parta, quam parare.

Formosa facies muta commendatio est.

Fauetur enim formosis etiamsi nihil dicant:

Frustra rogatur, qui misereri non potest.

Qui non potest mollescere precibus, quid opus est hunc rogare?

DICTA

Fraus est accipere quod non possis reddere.

Dolus est accipere beneficium à quoquam, cui non possis tantundem reddere.

Fortuna nimium quem uouet, stultum facit.

Magnæ fœlicitatis comites sunt stultitia & arrogantia.

Fatetur facinus is qui iudicium fugit.

Qui detractat iudicium, indicat se sibi male conscium esse.

Fœlix improbitas optimorum est calamitas.

Quoties fortuna fauet improbis, hoc fit calamitate & malo optimorum.

Feras, non culpes, quod uitari non potest.

*Hic uersus nominatim citatur à Gellio. Quod mutari cor-
rigiq; non potest, id tacite ferendum, non uituperandum.*

Futura pugnant, ut sese superari sinant.

Sic instant futura mala, ut tamen uinci uitariq; possint prudentia.

Furor fit læsa sæpius patientia.

*Et hoc carmen citatur à Gellio. Lenes, cum sæpius pro-
uocantur, tandem irritati grauius irascuntur, quia rari-
us & serius commouentur.*

Ficta cito ad naturam redierint suam.

Simulata non diu durant. Et iuxta Flaccum:

Naturam expellas furca, tamen usq; recurret.

Fidem qui perdit, nihil potest ultra perdere.

Omnia perdit, qui fidem perdidit.

Facilitas animi ad partem stultitiæ rapit.

Facile adducitur ad uitia, qui facilis est animo, ut Mi-

tio

PUBLIANI.

bio ille Terentianus, qui ob facilitatem sexagenarius novus factus est maritus.

Fides ut anima, unde abiit nunquam eò redit.

Vt uita semel amissa nunquam reuertitur, sic ne fides.
Iuxta illud: Qui semel scurra, nunquam bonus pater familias.

Fidem nemo unquam perdit, nisi qui non habet.

Pecuniam non perdit, nisi qui habuit. At fidem is dicitur perdidisse, qui non habuit, id est, perfidus fuit.

Fortuna obesse nulli contenta est semel.

Nullum malum cuenit sine incurſa alterius mali.

Fulmen est, ubi cum potestate habitat iracundia.

Versus est Trochaicus. Potens cum irascitur, fulminat, non irascitur.

Frustra cum ad senectā uentum est, repetes ados

Et hic Trochaicus est. Non licet reiuſcenscentiam, uenescere. Proinde seni tractanda sunt senilia.

Falsum maledictum, maleuolum mendatum est.

Qui conuitiatur et mentitur, is malicioſe mentitur.

Fœminæ naturam regere, desperare est omnium.

Omnes desperant se posse regere mulieris ingenium.

Fer difficilia, ut facilia læuius feras.

Exerce te rebus difficilioribus, ut alia facilius feras.

Fortuna nulli plus, quàm consilium ualet.

Consilium efficit, plus quàm felicitas.

Fortuna uitrea est, quæ cum splendet, frangitur.

Vitrum cum maximè lucet, tum facillime frangitur, ita splendidissima fortuna minimè durabilis est.

Feras quod lædit, ut quod prodest perferas.

Vt pottare commodo, feris incommodum.

Facit gratum fortuna, quàm nemo uidet.

Fortuna facit inuidiosum, nisi lateat, ergo dissimulanda est.

Frugalitas miseria est rumoris boni.

Hunc uersum addidi ex Gellio. Esse frugalem, rumor quidam bonus est, sed infœlix, et parum uulgo laudatus, cui profusio magis placet, nisi maius miseriam accipere pro penuria, siue inopia, nam tum erit sensus: Qui laudatur frugalis, is non laudatur. Tertius sensus argutissimus est: Frugalitas est parsimonie uitium, sed sub honesto laudatoq; nomine.

Graue præiudicium est, quod iudicium non habet.

Post præiudicia sequuntur iudicia, in quibus excutiuntur præiudicia. At graue est illud præiudicium quod non sequitur aliud iudicium, sed ipsum iudicij loco est. Velut si princeps præ se ferat animum inimicum in quempiam, nullus est iudex, qui secus ausit iudicare.

Grauisima est probi hominis iracundia.

Vir bonus ut tardior est ad iram, ita grauius irascitur, si uicta sit illius bonitas.

Grauis animi poena est, quem post factum poenitet.

Magnam poenam dedit, quem poenitet facti.

Grauis animus dubiam non habet sententiam.

Vir constans certa habet consilia.

Grauis est malum omne quod sub aspectu latet.

Malum illud est inmedicabile, quod prætextu bonæ spei personatum est. Nam hic aspectum uocat personam.

Grauis

PUBLIANI.

Grauius nocet quodcunq; inexpertum accidit.

Noua mala grauius dolent.

Grauior inimicus, qui latet sub pectore.

Affectus uitiosus maximè nocet homini, at is latet sub pectore & ore, nec potest excuti.

Grauisimum est imperium consuetudinis.

Consuetudo planè tyrannidem quandam obtinet in rebus humanis, adeo ut stultissima quoq; si semel inoleuerint, reuelli non possunt.

Graue crimen etiam cum dictum est, leuiter nocet.

Veluti si quis apud Anglos, uel ioco uocet aliquem proditorem, non caret periculo ob odium criminis.

Heu quam difficilis est gloriae custodia.

Fama honesta facilimè contaminatur, & difficilius est eam tueri, quam parare.

Homo extra corpus est suum, cum irascitur.

Non est apud se quisquis irascitur. Respondet cum illo superiori: Absenti loquitur, qui cum irato litigat.

Heu quam est timendus, qui mori tutum putat.

Qui mortem cõtemnit, is uehementer est timendus, propterea quod aliena uitæ dominus est, quisquis sui contemptor est.

Homo qui in homine calamitoso est misericors

Versus est Trochaicus Intelligit enim (meminit sui. sibi posse accidere, ut sit opus auxilio.

Est honesta turpitude pro bona causa mori.

Gloriosa est infamia, uitam impendere iustitiæ. Et hic Trochaicus est.

Habet

M I M I

Habet in aduersis auxilia, qui in secūdis cōmodat.

Et hic Trochaicus est. Qui cum foeliciter agit, alijs subuenit, huic alij subueniunt rebus aduersis.

Heu quā miserum est, laedi ab illo, de quo non possis queri.

Et hic Trochaicus est. Durum est laedi uel ab amico, uel a potente. Quod queri de altero non est honestum, de altero non est tutum.

Homines experiri multa paupertas iubet.

Paupertas ingeniosa est, & artium expertrix, Et ingenium mala sepe mouent, iuxta Nasonem.

Heu dolor, quā miser est, qui in tormento uocem non habet.

Et hic Trochaicus est. In tormentis uerum exquiritur. At quidam ita torquentur, ut non ausint uerum dicere, scientes quid uelit taceri, qui torquet.

Heu quā poenitenda incurrunt homines uiuentem

In longa uita multa accidunt quæ nolis, (do diu, Hic quoq; Trochai. us est.

Habet suum uenenum blanda oratio.

Insidiosa est blandiloquentia, & melle litum uenerum:

Homo totius moritur, quoties amittit suos.

Orbitas mors quædam est.

Homo semper in se aliud fert, in alterum aliud cogitat.

Hic est Iambicus Tetrameter. Nemo non est dissimulator.

Honestus rumor alterum est patrimonium.

Tans

PUBLIANI.

Tantundem ferè ualet honesta fama, quantū patrimonium.
Homo nescit, si dolore fortunam inuenit.

Non sentitur dolor, quo paratur aliquid commodi.

Honestè seruit, qui succumbit tempori.

Honestū est seruire tempori, & cedere fortunæ ad tempus.

Homo uitæ commodatus, non donatus est.

Vita datur ad tempus, ut qui dedit exigat suo iure quādo
docunq; uelit.

Heredem scire utilius est quā quærere.

Quidam codices habent ferre pro scire. Satius est ferre quā
lemcunq; heredem, quā nullam habere. Si legas scire, sensus
est: Præstat habere liberos, quibus tua relinquant, quā
circumspicere alienos, quibus tua relinquant.

Hæredis fletus sub persona risus est.

Hic quoq; rursus citatur à Gellio. Fletus hæredis est risus
personatus, id est, dissimulatus: gaudet etiam si float.

Habent locum maledicti crebræ nuptiæ.

Vulgus enim male sentit de muliere sæpe nupta.

Inferior horret quicquid peccat superior.

Quod principes peccant, id recidit in malum plebis.

Inimicum ulcisci, uitam accipere est alteram.

Iueundissima res est uindicta, & uelut altera uita. Primum
uitam tuetur suam, deinde capit uoluptatem ex ultione.

Id agas, ne quis tuo te merito oderit.

Odiū effugere non possumus, ne quis nos merito oderit,
id cauere possumus.

Inuitum cum retineas, exire incitas.

Qui

Qui nō cupit manere, hunc quo magis retines, hoc magis cupit abire.

Ingenuitatem lædis, cum indignu n rogas.

Seruile est, Supplicem est homini indigno: læditur igitur ingenuitas.

In nullum auarus bonus est, in se pessimus.

Nulli benefacit auarus, uerum etiam se discruciat custodia rerum suarum.

Inopi beneficium bis dat, qui dat celeriter.

Bis gratū est beneficiū, quod statim prompteq; datur egēti, Instructa inopia est in diuitijs cupiditas.

Cupere cum abundes, inopia quædam est, non expeditet sed instructa & onusta, quasi dicas: diue. inopia.

Uuitat culpam, qui peccatum præterit.

Qui dissimulat peccatum. is inuitat ut iterum peccetur. Iucundum nihil est, nisi quod reficit uarietas.

Nil tam dulce, quod non pareat satietatem, nisi uarietate condiatur.

Ingenuitas non recipit contumeliam.

Generosi & ingenui animi est negligere contumelia. Aut sic: Generosus animus impatiens est contumelia.

Impune peccat in eum qui peccat rarior.

Fortè sic legendum est: Impune peccat, cum quis peccat rarior. Aut: impune peccat cum quis peccat rarius.

Ingratus unus miseris omnibus nocet.

Vnius hominis ingratitude facit, ut ne gratis succurratur cum egent.

PUBLIANI.

In miseri uita nulla contumelia deest.

Hoc carmen uariè reperi deprauatum. Et haud scio an rectè diuinarim. Non uidetur contumelia quam facias in hominem malum & infœlicem, Nisi si maus: In uita miseri contumelia est dicere, id est, contumeliae genus est, insectari uita hominis miseri, qui magis eget consolatione.

Inopiæ parua desunt, auariciæ omnia.

Videtur hic uersus deprauatus, Nam in controuersijs Seneca citat eiusmodi Publij carmen.

Luxuriæ desunt multa, auariciæ omnia. Quanquam hic quoque uersus constabit, si legas: Inopiæ desunt parua, siue pauca. Quod ego malum. Multum desiderat pauper ad uitæ usum, sed auarus magis eget, qui nec id habet quod habet.

Ita amicum habeas, posse ut fieri inimicū putes.

Et hic citatur à Gell: Sic ama, tanquam osurus, Ita confidas amico, ut fiat inimicus, non multum possit ledere.

Inuidiam ferre aut fortis aut fœlix potest.

Fortunati negligunt inuidiam, uir fortis contemnit.

In amore mendax semper iracundia.

Eadem est sententia, quam ante dixit: Amans iratus multa mentitur sibi.

Inuidia tacitè, sed inimicè irascitur.

Inuidus habet iram suam, sed dissimulatam & minutam, hoc est, de re nihili.

Iratum breuiter uites, inimicum diu.

Ira statim subsidit, odium piuturnum est. Odit autem quem quisquis est inimicus, ab hoc igitur diu cauendum est.

M I M I

*in*ō semper. Hoc ipsum admonet sapiens Hebraeus. Ab hoste reconciliato cauendum esse.

Iniuriarum remedium est obliuio.

Vindicta nō medetur iniurijs tibi factis, sed obliuio optime. Iracundiam qui uincit, hostem superat maximum.

Trochaicus est. Fortissimi est iram suam uincere, hoc Alexander ille magnus orbis domitor non potuit.

In malis sperare bonum, nisi innēocs nemo potest.

Et hic Trochaicus. Bona conscientia facit, ut in malis speremus superos auxiliaturos.

In uindicando criminosa est celeritas.

Quidam habent: In iudicando, Ne sis præceps uel ad uultionem, uel ad iudicandum.

Inimicum quamuis humilem docti est metuere.

Sapientis est non contemnere hostem quantumuis humilem, potest enim per occasionem nocere.

In calamitoso, risus etiam iniuria est.

Miseri etiam risu offenduntur. Et quibus res sunt minus secunde, ad suspicionem mali rapiunt etiam casu dicta.

Iudex damnatur, cum nocens absoluitur.

Cum absoluitur nocens, tunc iudex nō innocens sit oportet. Ignoscere humanum, nisi pudet cui ignoscitur.

Non ignoscendum est, nisi pœniteat facti.

In rebus dubijs plurima est audacia.

Forte legendum est: Plurimum, uel plurimi. Multum uel let audacia, cum res est dubia, hoc est, periculosa.

Illo nocens se damnat, quo peccat die.

Quisquis

PUBLIANI.

Quisquis admittit scelus, illico sibi damnatus est iudicē
conscientia, etiamsi iudex nemo pronunciet.

Ita crede amico, ne sit inimici loco.

Idem dixit antea: Ita amicum habeas, &c.

Iratus etiam facinus consilium putat.

Qui irascitur, etiam scelus putat iudicio recteque fieri.

Improbè Neptunum accusat, qui iterum naufrās

*Hoc addidit ex Gellio, Qui semel expero (gium facit
tus, iterū exponit se periculo, impudenter accusat fortunam
Est autem & hic Trochaicus Tetrameter.*

Loco ignominiae est apud indignum dignitas.

*Honor promissus indigno, non honestat eum, sed magis
dedecorat.*

Laus ubi noua oritur, etiam uetus admittitur.

*Si iterum recte facies, efficies, ut superiori de te fama fide
dem habeant homines.*

Læso doloris remedium inimici dolor.

Suum malum minus sentit, qui potest ulcisci.

Leuis est fortuna, citò reposcit quæ dedit.

Fortuna inconstans statim repetit & aufert, si quid dedit.

Lex uniuersi est, quæ iubet nasci & mori.

Necessitas nascendi ac moriendi, neminem non cōplectitur.

Lucrum sine damno alterius fieri non potest.

*Vnius lucrum damnum est alterius: At non item in rebus
enimi.*

Lasciua & laus nunquam habent concordiam.

Intemperantia semper obnoxia est infamiae.

C

Legenda

Legem nocens ueretur, fortunam innocens.

Innocens etsi nō ueretur leges ut nocens, tamen timet fortunam, quæ nonnunquam opprimit innocentem.

Luxuriæ defunt multa, auaritiæ omnia.

Hunc uersum Seneca citat in controuersijs, Multis eget profusor, auarus eget omnibus. Illi multis opus est, qui multum absumit, huic nihil est satis, cum sit insatiabilis.

Malignos fieri maximè ingrati docent.

Ingrati faciunt, ut qui benigni fuerint, contractius donent.

Hos enim malignos uocat, id est parcos.

Multis minatur, qui uni facit iniuriam.

Omnes expectant iniuriam ab eo, qui uni fecerit.

Mora omnis odio est, sed facit sapientiam.

Molesta est mora in omni re, tamen ea nos reddit sapientes, ne quid agamus temere aut inconsultè.

Mala causa est, quæ requirit misericordiam.

Innocentia non eget misericordia, sed æquum desiderat iudicem. At cui fiducia rei tota est in misericordia iudicis, pessimam habet causam.

Mori est fœlicis, antequàm mortem inuocet.

Ille fœliciter moritur, qui tum moritur cum adhuc iucunda est uita, ac nondum huius tædio mortem optat. Quisdam codices pro fœlicis, habent fœlicius.

Miserum est tacere eogi, quod cupias loqui.

Durum est, cum non libet loqui quod uelis. Nam illis multo minus licebit facere quæ uelis, si loqui non licet.

Miserrima est fortuna quæ inimico caret.

Fœlicis

PUBLIANI.

Fœlicitas incitat inimicitias: Ergo cui nullus inuidet, is miserrimus sit oportet.

Malus est uocandus, qui sua causa est bonus.

Qui benefacit commodi sui causa, is malefacit.

Malus ubi bonum se simulat, tunc est pessimus.

Dis simulata malicia pessima est.

Metus cum uenit, rarum habet somnus locum.

Timor abigit somnũ. Aut nõ est dormitandum in periculo.

Mori necesse est, sed non quoties uolueris.

Aliquando optant mortem homines, cum mori nõ possunt.

Male geritur quicquid geritur fortunæ fide.

Quod à fortuna pendet, id parum est firmum.

Mortuo qui mittit munus, nihil dat illi, adimit sibi.

Olim solebant inferias exhibere mortuis. Hoc perit uiuis, nihil accipit mortuus. Trochaicus est.

Minus est quam seruus dominus, qui seruos timet.

Infra seruos est, qui seruos suos timet, nempe male sibi conscius.

Magis hæres fidus nascitur, quàm scribitur.

Filius nascitur hæres, hereditata scribitur.

Malo in consilio fœminæ uincunt uiros.

In rebus malis plus sapiunt fœminæ, quàm uiri.

Mala est uoluptas, alienis assuescere.

Dulcis cibus alienus, sed fœda uoluptas est assuescere alienis.

Magno cū periculo custoditur, quod multis placet.

ti, ue Trochaicus est. Difficile est seruare, duop expetunt multi, ueluti pecuniam, aut formosam uxorem

Mala est medicina, ubi aliquid naturæ perit.

*Medicina quæ ledit naturam, diuina est, uelut quæ mem-
brum aufert.*

Malæ naturæ nunquam doctrina indigent.

Ad mala et uel citra dolorem sumus idonei, uirtus discitur.

Miseriam nescire, est sine periculo uiuere.

*Qui sine periculo uiuit, is foeliciter uiuit. Vita tuta, quanto
uis humilis, foelicissima est.*

Male uiuunt qui se semper uicturos putant.

*Semper enim prorogant in crastinum, si quid est uolupta-
tis aut bonæ rei.*

Maledictum interpretando, facies acrius.

*Quidam excusant conuictum interpretatione, atq; ita ma-
gis irritant.*

Malè secū agit æger medicum qui heredem facit.

Inuitat enim, ut occidat.

Minus decipitur, cui negatur celeriter.

Minus enim diu sperat, & frustratur leuius.

Mutat se bonitas, cum irrites iniuria.

Boni fiunt mali, si prouoces.

Mulier cum sola cogitat, malè cogitat,

Mulier apud se cogitabūda, aliquid mali uoluit in animo.

Male facere qui uult, nunquam nō causam inuenit.

Malis nusquam deest occasio malefaciendi.

Maleuolus semper sua natura uescitur.

*Etiam si deest præmium maleficij, tamen maleuolus fru-
itur sua malicia, & uel gratis malus est.*

Mula

PUBLIANI.

Multos timere debet, quem multi timent.

Quem multi timent, hunc pauci amant. Is igitur uicissim timeat oportet à quibus timetur.

Male imperando summū imperium amittitur.

Summum imperium est bene imperare, id amittitur male imperando. Siue nullum imperium tam potens, quod non amittatur, sic tyrannicè imperes.

Mulier quæ nubit multis non placet.

Male audiunt uulgo, quæ sæpius mutant maritum, aut infœlices sunt, aut incontinentes, aut incōstantes, aut morosæ.

Malum consilium est, quod mutari non potest.

Nunquam te inuoluas huiusmodi modo, ut te explicare non possis. Hunc uersum adiecimus ex Aulo Gellio.

Nil agere semper infœlici est optimum.

Qui infortunatus est in rebus gerendis, huic optimum est in ocio uiuere.

Nil peccant oculi, si animus oculis imperet.

Oculos incusamus, quasi ministrent occasionem malarum cupiditatum: at animus in culpa est, qui oculis non imperat.

Nil proprium ducas, quod mutari possit.

Nihil existimes uerè tuum ac perpetuum, quod possit auferri.

Non citò ruina perit uir qui ruinam timet.

Fortasse sic legendum, ut sit Trochaicus: Non cito perit ruina qui ruinam prætimet. Id est, non facile opprimitur incommodo, qui præcauet incommodum, & non facile opprimitur periculo, qui periculum obseruat.

M I M I.

Nescis quid optes, aut quid fugias, ita ludit dies,

Iambicus est Tetrameter. Ita ludit tempus & fortuna uicissitudo, ut sepe quæ putaris optima, sentias maximè nocere & e contra.

Nunquam periculum sine periculo uincitur.

Et hic uersus citatur à Gellio. Audendum est aliquo pacto, si cupias effugere periculum. Nam qui timet omnia, nunquam sese explicabit.

Nulla tam bona est fortuna, de qua nihil possis

Trochaicus est: Fœlicitati semper aliquod (queri) adiunctum est incommodum.

Nusquam melius morimur homines, quam ubi libenter uiximus.

Ibi mori optimum, ubi iucundè uiximus. Trochaicus est.

Negandi causa auaro nusquam deficit.

Qui non dat libenter, semper aliquam inuenit causam cur non det.

Nimum altercando ueritas amittitur.

Moderata disceptatione ueritas excutitur, at immoderata perditur. Id quod prorsus accidit Sophistis quibusdam, ac rixosis disputatoribus. Hic uersus à Gellio citatur.

Quotidie damnatur, qui semper timet.

Qui sibi conscius semper timet supplicium, is quotidie damnatur.

Quotidie est deterior posterior dies.

Semper atas uergit in peius, hoc est, mores hominum in dies magis ac magis degenerant.

Ridis

PVBLIANI.

Ridiculum est odio nocentis perdere innocentis.

Trochaicus est. Stultum est sic odisse peccatum, ut ipse pecces, ueluti si quis ob impudicam uxorem, ueneno tollat adulteram, & sic puniat adulterium, ut ipse fiat ueneficus.

Pars beneficij est, quod petitur si negas.

Quidam ita moleste dant, ut gratiam amittant beneficij. Quidam adeo commodè negantur, uideantur dedisse. Stultum est timere, quod uitari non potest.

Veluti mortem aut aliud fatale incommodum.

Timidus uocat se cautum, parcum sordidus.

Suis quisq; uitijs blanditur, eaq; extenuat mutatis nominibus.

Veterem ferendo iniuriam, inuitas nouam.

Et hic refertur ab Aul. Gellio. Si finas impunitum peccatum, facis ut iterum libeat peccare.

Tam deest auaro quod habet, quàm quod non habet.

Et hunc Senarium citat Seneca in controuersijs. Auarus non magis utitur suis, quàm alienis, utrisq; igitur ex equo caret.

O uita misero longa, foelici breuis.

Hunc refert Seneca: Infœlices laborant tedio uitæ.

Fœlicibus mors ante diem uidetur accidere, quòd uita tedium non sentiant.

FINIS

T/c 732

ULB Halle

3

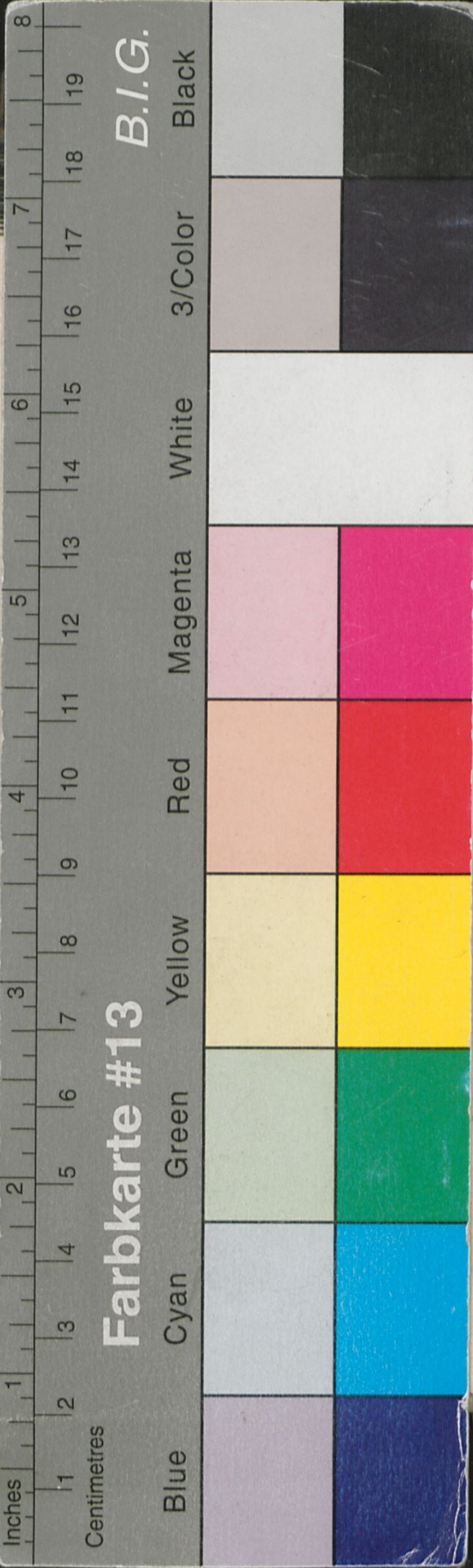
004 768 493

T/c

B.I.G.

Farbkarte #13

DICTA GRAE

CIÆ SAPIENTVM,

Interprete Erasmo Rote-
rodamo.

EADEM PER AV-

sonium cum Scholijs

Erasmi.

Item.

MIMI PVBLIANI CVM SCHOLIIS

eiusdem, denuò auctis & res
cognitis.

NORIBERGÆ.

In Officina Typographica

Vlrici Neuberi.

M. D. LXXI.